

༡༡། །དབལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཚས་སྐྱོར་

ལས། སྲིད་པ་དང་མཉམ་དང་། དབལ་ལྡན་དོ་ཇེ་མཁའ་

འགོ་མའི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། ཆོགས་མཆོད་བསྟུབ་

ལེན་གྱི་དོན་འགྲེལ་བཅས་

བཞུགས་

སོ།།

མཛད་པ་པོ། ལྷུགས་ཇེ་བྱི་བྱང་དོ་ཇེ་འཆང་།

ཕྱི་སྲིད་པ་དང་མཉམ་གྱི་ཆིག་འབྲེལ།

༣༡། །བདེ་མཆོག་གི་གཏོར་འབུལ་སྐབས་ཀྱི་འདོད་གསོལ་སྲིད་པ་དང་མཉམ་ཞི་བ་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་རང་ཉིད་སྤངས་ཏོགས་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། བཅེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རྒྱད་ལྔའི་འགྲོ་བ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་སྤང་ངི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྤངས་བར་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རོལ་པས་སྤྲོང་རྗེས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་ཆགས་སོགས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་བཅོམ་ཞིང་ཞི་བའི་ཉར་ཞི་བརྟེན་པས་ན་ཤེས་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ།

ཡང་། སྲིད་པ་དང་མཉམ་ཞེས་པ་ཤེས་བྱར་སྲིད་དོ་ཅོག་གམ་སྤང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་དང་མཉམ་པར་མཁྱེན་པས་བྱབ་

པ་ཞེས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། ཞི་བ་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་ཞི་བའི་རོ་
ལ་ཆགས་པ་བཅོམ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་མའི་བཅེ་བ་ངི་
བཞིན་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདོམས་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུག་
གསུམ་དང་གཉིས་སྣང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་འཆིང་བའམ་བྲ་བ་མ་
ལུས་པ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།

ཁྱོད་ནི་དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་ནི། ཁྱོད་ནི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་མེད་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་དང་ལྟན་པ།

མགོན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ནི། མགོན་པོ་ཞེས་བོས་ནས་འགྲོ་
ལ་ཤིན་ཏུ་བཅེ་བའི་སྟངས་རྗེའི་རྒྱ་ཁྲུང་སྟེ་བའི་རྒྱས་བརྒན་པའི་
ཐུགས་བཅེ་ཆེན་ཆར་སླིན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པར་
མཛོད་ཅིག། གང་ལ་ན། བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་ས་
དེ་ལ་རྫོབས་ཤིག་གང་གིས་ཤེ་ན། གནས་གསུམ་གྱི་མཁའ་འགོ་ལྟ་
མོའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་
ཐུགས་ཀྱིས་མཛོད་ཅིས་པའོ། །

གཞན་ཡང་། ཀླང་པ་དང་པོས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྟེང་གི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆགས་
 སོགས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་མ་ལུས་པ་ཅུད་ནས་སྤངས་པའི་
 སྤངས་པ་སྤུན་ཆོགས། ཀླང་པ་གཉིས་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་སྤུན་
 ཆོགས། ཀླང་པ་གསུམ་པས་བརྩེ་བ་སྤུན་ཆོགས། བཞི་པས་འཕྲིན་
 ལས་སྤུན་ཆོགས་བསྟན་པར་གོ་ཡང་རུང་ངོ་། །

༥ དཔལ་ལྷན་རྟེན་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཆིག་འགྲེལ།

༢༡། །རྟེན་ཆེ་ནལ་འབྱོར་མའི་བསྟོད་པ་དཔལ་ལྷན་རྟེན་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་
 མ་ཞེས་སོགས་སྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་འགྲེལ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱབ་བཞིའི་
 དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་། གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་སྐྱབ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་
 འདྲི་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པས་ན་དཔལ་ལྷན། རྟེན་ཆེའི་སྐྱད་དོད་བཟོ་
 ཞེས་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་འདུག་ཅིང་ཉི་ཟླ་ནམ་མཁའ་ཐོགས་མེད་དུ་
 བགོད་པ་ལྟར། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་

ཤེས་གཉིས། གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མེད་
རོ་གཅིག་པའི་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བར་མཐུན་པ་
ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའམ་འཇུག་པས་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ།

ཡང་། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱན་ལ་
སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་ཅིང་། དེས་གར་བྱབ་ལ་མཐུན་པས་བྱབ་ཅིང་
འཇུག་པས་ཀྱང་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།

ཡང་ན། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། ཞེས་རིགས་ཀྱིས་
བྱེ་ཡང་རུང་།

མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར། །ཞེས་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན་དེ་དམིགས་པ་དང་། ནམ་པ། བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་ལྷོག་ཆས་
སོ་སོར་བྱེ་བ་ལས། དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་ལས་
ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་དེ་གའི་ནམ་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་ཆོས་སྐྱུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱེད་
ཞིང་། དེ་འབྲེལ་ཆོས་སྐྱུ་དེ་གཟུགས་སྐྱུ་མཁའ་འགྲོའི་ནམ་པར་ཤར་
བས་ན། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར།

ཡང་ན། དེ་འབྲེལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་ཉིད་གནས་ཉེར་

བཞི་སོགས་གྱི་མཁའ་འགོ་སོ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་། དེ་
ཀུན་ཆོས་སྐྱུའི་ངོ་བོ་གཙོ་མོ་གཅིག་པུའི་རྣམ་རྟེན་དུ་འདུ། ཞིང་
སྤགས་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་མཁའ་འགོའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དང་ཉེར་བཞིའི་ཡུལ་སོགས་གྱི་མཁའ་འགོ་སོ་
བདུན་ཅི་རིགས་པའི་སྡེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་འདུ་བས་ན་
མཁའ་འགོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར།

ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ཆོག་དངོས་
ཟིན་ལྟར་གོ་སླ་ཞིང་།

འགོ་བ་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཐུན་མོང་བ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ་གོ་སླ་
ལ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགོ་བ་ཞེས་པ་རྒྱང་དང་། རྒྱང་གིས་
སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་འཕྱོར་འདུག་སྟེ་ཆགས་སྤང་མོངས་
གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ས་བོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པ་
དེ། ཕྱི་ཡི་མཁའ་འགོ་ཞིང་སྐྱེས། སྤགས་སྐྱེས། ལྟན་སྐྱེས་སོགས་གྱི་
ཕྱག་རྒྱའི་གོགས་དང་། བྱང་གི་མཁའ་འགོ་གཏུམ་མོ་འབར་འཛིག་

ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་མ་ལུས་པ་རྒྱ་ཏིར་ཁྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་རྟོག་གི་བཞེན་པའི་རྒྱང་གི་འགོ་འོང་གི་རྒྱ་བ་
བཅད་དེ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་འགོ་བ་སྦྱོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་
པའམ།

གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་འགོ་བ་ཞེས་ཆིག་ཡར་མར་བཅད་སྟངས་
སོ་སོས་གོ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ་འགོ་བ་ཞེས་བྱེད་པ་རྒྱང་ལ་སྦྱར་
ཚུལ་དང་། བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཡང་ཡང་འགོ་བའི་གང་
ཟག་ལ་སྦྱར་ཚུལ་སོ་སོ་ཡོད།

དི་སྟེང་དོན་ཇེ་མཁའ་འགོ་མ་ཞེས་སོགས་ནི། གནས་གསུམ་གྱི་
མཁའ་འགོ་མ་དི་སྟེང་པ་ནམས་ཀྱང་གཙོ་མོ་དོན་ཇེ་མཁའ་འགོ་མའི་
ནམ་རོལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཆང་ཆོང་མ་དང་། གདོལ་པ་
མོ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ནམ་པར་འཕུལ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་
སྟོན་ནས་འདིག་རྟེན་པལ་པ་རང་ག་བ་ནམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་
མཐུན་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རིམ་པར་འདུག་སྟེ་གདུལ་བྱ་ནམས་
ཀྱི་ཀྱན་རྟོག་གི་འཆིང་བ་གཙོད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུལ་
པ་དི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

༥ ཆོགས་མཆོད་བསྟུན་ལེན་གྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་འབྲེལ།

༥ རྣལ་འབྱུང་མའི་ཆོགས་མཆོད་བསྟུན་ལེན་གྱི་ཆོགས་བཅད་
རྣམས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་མདོར་བསྟུན་ནི། རྡོ་རྗེ་འཇིན་པ་དགོངས་སུ་
གསལ། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་བཞིའི་ཆོག་ཟིན་གོ་སྟོན་ལ།

ཞེ་མ་ཞི་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ནི། ཞེ་མ་ཞེས་ངོ་མཆར་བའི་
ཆོག་སྟོན་ཏེ་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སྣང་གི་སྟོན་པ་ཀུན་ཞི་བའི་ཞི་བ་
ཆེན་པོ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ཅིང་འབོད་པའི་ཚུལ་དུ་གྱེ་ཞེས་
བོད་སྐད་སྟུང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབར་
བས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་
འདྲའི་བདེ་བ་དེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཤིང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཆེན་
པོ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་ཨ་ཏོ་སུ་ཁ་ཆེ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ་དགའོ། །

འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་སོགས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འདི་ནི་
ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟོང་པའི་ངོ་བོར་ལྟོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའམ་རོ་གཅིག་པ་ལ་
ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། བྲམ་ཟེ་ལྟར་གཙང་བ།
གདོལ་པ་ལྟར་ཆེ་བ། བྱི་དང་པག་ལྟར་བཙོག་པ་སོགས་ངི་ལྟར་
ཡང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་བདེ་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་
བལྟས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་བྲལ་བར་རོལ་དུ་གསོལ།

བདེ་གཤེགས་ཆོས་ལ་སོགས་ནི། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྣང་པོ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་
དེ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ནོར་བུ་དང་འབྲ་བ་གདོད་མ་ནས་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་
གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་རྣམ་པར་
ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་འབྲའི་འོད་གསལ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་ཡུལ་མཆོག་
ཁྱི་བྱང་ནི་རྩེ་འཆང་གི་གསུང་ངོ་།

དགེ་ལེགས་འཕེལ།